

РАХУНКОВА ПАЛАТА

РІШЕННЯ

від 23 серпня 2016 року № 16-4

м. Київ

Про результати аналізу використання коштів державного бюджету на оплату праці працівників органів державного управління

Відповідно до статті 98 Конституції України, статей 7, 25, 26, 35 і 36 Закону України “Про Рахункову палату” розглянуто Звіт про результати аналізу використання коштів державного бюджету на оплату праці працівників органів державного управління. За результатами розгляду Рахункова палата

В С Т А Н О В И Л А:

1. Запроваджені Кабінетом Міністрів України у 2014-2015 роках заходи з оптимізації системи центральних органів виконавчої влади та скорочення витрат на утримання органів державного управління дали можливість зменшити кількість цих органів із 108 до 96, чисельність їх працівників з 259,2 до 198,3 тис. осіб (на 60,9 тис. осіб, або 23,5 відс.), видатки на їх оплату праці з 10733,7 до 9574,2 млн грн (на 1159,5 млн грн, або 10,8 відсотка). Внесені з набранням чинності у травні 2015 року Законом України від 10.12.2015 № 889 “Про державну службу” зміни до умов оплати праці працівників органів державного управління розв’язали існуючі на дату аналізу системні проблеми в оплаті праці працівників органів державного управління та усунули міжвідомчі диспропорції в рівнях оплати праці державних службовців, а також між центральним апаратом і територіальними органами. Водночас через наявні організаційні недоліки значна частина державних органів не змогла запровадити визначені Законом України від 10.12.2015 № 889 нові умови оплати праці, а законодавчо закріплена можливість щорічного перегляду Кабінетом Міністрів України при формуванні Державного бюджету України умов оплати праці створює **ризик нестабільності існуючих на дату аналізу умов оплати праці, а також суб’єктивного управління цим процесом.**

1.1. Внаслідок незадовільного виконання керівниками центральних органів виконавчої влади – головних розпорядників коштів державного бюджету своїх повноважень, станом на 15.07.2016 штатні розписи працівників **22 державних органів загальною штатною чисельністю 64517 осіб** не були перезатверджені у зв’язку з набранням чинності Законом України від

10.12.2015 № 889 “Про державну службу”. **Оплата праці працівників цих органів здійснювалася за умовами, які діяли до травня 2016 року.**

1.2. Керуючись нормами ст. 3 Закону України від 10.12.2015 № 889 “Про державну службу”, Національне агентство України з питань державної служби затверджує переліки посад працівників, які виконують функції з обслуговування, **окремо для кожного державного органу за поданням керівника відповідного органу.** Зазначене зводиться нанівець запроваджене цим Законом чітко розмежування посад державних службовців і працівників, які виконують функції з обслуговування, на основі чітко встановлених критеріїв та з урахуванням кваліфікації, важливості та відповідальності виконуваної роботи.

1.3. Закон України від 10.12.2015 № 889 “Про державну службу” прийнятий **за відсутності обґрунтованих економічних розрахунків щодо фінансового забезпечення його реалізації.** За розрахунками Міністерства фінансів України, додаткове навантаження на Державний бюджет України на три наступні роки становитиме **близько 44 млрд грн**, з яких на 2016 рік – **16,3 млрд грн**, що не забезпечено наявними у державному бюджеті фінансовими ресурсами. Найбільший дефіцит коштів на оплату праці працівників у 2016 році будуть мати **територіальні органи переважної більшості центральних органів виконавчої влади**, у яких посадові оклади окремих спеціалістів збільшилися згідно з новими умовами більше ніж **у 3,5 рази.**

2. Нормативно-правова база, яка врегульовує питання оплати праці працівників органів державного управління, містить прогалини та потребує подальшого удосконалення.

2.1. Механізм реалізації визначеної ст. 50 Закону України від 10.12.2015 № 889 “Про державну службу” норми в частині формування фонду оплати праці державних службовців за рахунок коштів, які надходять до державного бюджету **в рамках програм допомоги Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ**, на дату аналізу не врегульований.

2.2. Затверджена постановою Кабінету Міністрів України від **03.04.2014 № 85** гранична чисельність працівників апаратів центральних органів виконавчої влади не приведена у відповідність із вимогами Закону України від **10.12.2015 № 889 “Про державну службу”.** На дату аналізу встановлена Кабінетом Міністрів України гранична чисельність державних службовців у **28-ми центральних органів виконавчої влади** відповідає загальній граничній чисельності працівників апаратів цих органів, що призводить до штучного завищення фонду оплати праці державних службовців та потреби в коштах на виплату встановлених для цієї категорії працівників надбавок і доплат.

3. Під час здійснення у 2014–2015 роках заходів з оптимізації системи центральних органів виконавчої влади Кабінетом Міністрів України та головними розпорядниками бюджетних коштів не було забезпечено належного виконання усіх передбачених організаційних заходів, які б забезпечили економію фінансових ресурсів. Як наслідок – потреба в додаткових витратах державного бюджету.

3.1. У 2015 році та I півріччі 2016 року **продовжували функціонувати 11 державних органів**, реорганізованих і ліквідованих під час оптимізації системи центральних органів виконавчої влади відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 10.09.2014 № 442. За цей період ними використано на власне утримання 818,8 млн грн, з яких **на оплату праці працівників – 559,4 млн гривень**.

3.2. Після скорочення на 31,7 тис. осіб чисельності працівників окремих центральних органів виконавчої влади згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 21.10.2015 № 840 **економії видатків бюджету**, з метою якої була прийнята ця постанова, **фактично не відбулося**: вивільнені в результаті цього **248,3 млн грн** залишилися в розпорядженні відповідних центральних органів виконавчої влади для **збільшення розмірів стимулюючих і заохочувальних виплат наявним працівникам**.

За результатами обговорення та на підставі викладеного Рахункова палата

В И Р І Ш И Л А:

1. Звіт про результати аналізу використання коштів державного бюджету на оплату праці працівників органів державного управління затвердити.

2. Відомості про результати аналізу використання коштів державного бюджету на оплату праці працівників органів державного управління у формі рішення Рахункової палати надіслати Кабінету Міністрів України, запропонувавши вжити заходів щодо:

– розроблення та подання Верховній Раді України проекту змін до частини 4 статті 3 Закону України від 10.12.2015 № 889 “Про державну службу”, які б передбачали затвердження центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері державної служби, єдиного для всіх державних органів переліку посад працівників цих органів, які виконують функції з обслуговування, на основі затверджених Кабінетом Міністрів України критеріїв;

– затвердження передбаченого частиною 4 статті 50 вказаного Закону Порядку використання коштів, які надходять до Державного бюджету України в рамках програм допомоги Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ з метою формування фонду оплати праці державних службовців;

– приведення граничної чисельності працівників центральних органів виконавчої влади, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 03.04.2014 № 85, у відповідність із вимогами Закону України від 10.12.2015 № 889 “Про державну службу” та законів України “Про Кабінет Міністрів України” та “Про центральні органи виконавчої влади” в частині встановлення граничної чисельності державних службовців;

– забезпечення затвердження центральними органами виконавчої влади своїх штатних розписів у зв’язку з набранням чинності Законом України від 10.12.2015 № 889 “Про державну службу”.

3. Поінформувати Верховну Раду України про результати аналізу використання коштів державного бюджету на оплату праці працівників органів державного управління.
4. Оприлюднити рішення на офіційному веб-сайті Рахункової палати.
5. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Рахункової палати Шулежко М.Я.

Голова Рахункової палати

Р.М. Магута